

„Două săptămâni m-am culcat și m-am trezit cu cifrele în minte”: Anca Dragu, despre dobânzi, premier tehnocrat și dacă Moldova e pregătită pentru aderarea la UE

Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei vorbește despre cea mai dificilă decizie de politică monetară din 2026, despre reforma fiscală, inteligența artificială în banca centrală și despre ce poate - și ce nu poate - să spună despre politica din România.

Dan Popa

Rep: E pregătită economia Moldovei pentru aderarea la UE?

Anca Dragu : Da, absolut.

Rep: Vă întreb pentru că știu că există în Republica Moldova un segment informal al economiei destul de bine conturat, destul de consistent...

Anca Dragu Evaluările pe care le-am tot făcut, cel puțin vorbesc de sectorul financiar bancar, arată foarte bine din punct de vedere al legislației, instituțiilor și bunelor practici.

Am început acum un an o evaluare cu European Banking Authority, autoritatea bancară europeană, care dă ora exactă în domeniul bancar din UE. Am trecut de prima etapă, a fost o auto-evaluare din partea noastră, apoi o primă etapă din partea lor, acum suntem în faza a doua. În septembrie, anul ăsta ne așteptăm să finalizăm evaluarea cu EBA și care evaluare să ne arate, că da, din punct de vedere al sectorului bancar, suntem aliniați la legislația UE.

Asta înseamnă că orice investitor din UE poate investi în Republica Moldova ca și cum ar face-o în altă țară din UE

Rep: Există un narativ care vorbește despre o posibilă unire a Moldovei cu România. Există mai multe programe de twinning între cele două țări, cum are BNR-ul cu BNM-ul. Sunt însă mai multe instituții naționale care derulează programe similare în Moldova. Vedeți posibilă, realizabilă, plauzibilă unirea?

Anca Dragu Eu vreau să vorbesc despre colaborarea pe care noi o avem cu BNR. Și da, este o colaborare foarte firească, naturală, pe care noi o avem la BNM, nu doar cu BNR, cât și cu ASF, pentru că noi gestionăm din 2023 și zona de asigurări. Asta înseamnă că trebuie să învățăm foarte repede din mers despre asigurări.

Deci colaborarea noastră cu instituțiile din România este una foarte bună, intensă și de bun augur.

Reporter: BNM a majorat rata de bază la 6,5% în mai 2026, după ce o menținuse la 5% — cât de greu a fost acea decizie, știind că economia internă era deja în contracție? Legat de creștea asta de dobâzi, după care ați avut-o de la 5 la 6,5, economia Moldovei înțelege că încetinește anul ăsta. De la 2,4 până în 2. 1,5 femeie, 2,2,4.

Anca Dragu: Noi rămânem cu prognoza undeva la peste 2% în estimările noastre. Prognoza de creștere n-o face Banca Națională, de sigur avem propriile estimări. Pentru toată lumea a

fost modificată în jos creșterea economică pentru 2026 ca urmare a șocurilor de la începutul anului

Reporter: Întrebarea era dacă nu era mare „pasul”, dacă nu sugrumă creșterea.

Anca Dragu: Uite, cu toată sinceritatea, spun că vreo două săptămâni înainte de decizie mă culcam, mă trezeam cu analizele și cu cifrele astea în minte. Ne uitam la evoluția prețurilor în martie, deja acceleraseră un pic. Deci noi am început anul cu undeva la 5% inflație, adică eram la nivelul de țintire.

Ianuarie, februarie – am fost totuși în interval. Chiar și martie, deși s-a dus inflația în martie la 5,8%. Deci de la un 5,1 în februarie, la 5,8 în martie, iar asta s-a văzut imediat în prețuri- s-a văzut o creștere puțin peste estimări la prețurile la legume fructe. Aici, probabil, explicația vine din într-o iarnă mai dificilă și nevoia de încălzire, știi, pe sere mai intensă și o perioadă mai lungă de timp.

În luna aprilie, creșterea prețurilor continua și de aceea ne-am dus cumva cu această abordare de forward looking.

Să preîntâmpinăm evoluțiile ce urmau și pe cele de runda a doua și să oferim într-adevăr o ancoră inflaționistă, să avem o abordare pe forward looking.

Bineînțeles că nu sunt decizii simple acestea. Dar, la câteva zile după decizia noastră, a apărut inflația pe luna aprilie și inflația a fost 6,7%. Deci o creștere mare. De la 5,8% la 6,7%, o creștere de aproape un punct procentual este destul de mult. Și atunci, am facut niște analize și a reieșit că trebuie să venim cu această decizie.

O decizie similară mai luasem în 2025. În ianuarie 2025 rata de politică monetară era 3,6%, pe care aproape că am dublat-o, ducând-o la 6,5%. Și am văzut atunci că această terapie de șoc a funcționat.

Reporter: Cum se ia decizia de politică monetară la BNM? E ca la BNR?

Anca Dragu: Banca Națională are, la Moldova, are un sistem de conducere format din Comitetul Executiv și Consiliul de Supraveghere. Deciziile privind politica monetară le ia Comitetul Executiv, care este format din cei 5 membri executivi. Direcția de Politica Monetară este cea care vine cu propunerea și pe care o prezintă, o discutăm în extenso, sau în mai multe runde.

Am avut discuții și cu echipa FMI pe acest subiect, de regulă, pentru că acum am început deja un nou acord, un acord fără finanțare. Este un acord care să ne țină ancorate politicile și pentru credibilitate. Avem aceste consultări cu echipele FMI iar eu, de când sunt la Banca Națională Moldova, întotdeauna am avut consultări și cu FMI. Am avut uneori și divergențe, dar avem argumente fiecare de partea lui și în final luăm deciziile cele mai bune.

Reporter Când ați luat decizia de a crește rata de politică monetară, din cei 5 s-a opus cineva?

Anca Dragu: Nu. Toți cei 5 au fost pentru... Am avut decizie luată cu unanimitate pentru această majorare.

Rep: Raportul vorbește explicit despre un deficit structural persistent — nu ciclic. Cât de mult poate face politica monetară fără reforme fiscale reale?

Anca Dragu: În acest program cu FMI, Ministerul Finanțelor vine cu o componentă foarte importantă în ceea ce privește reformele din sectorul fiscal și sunt reforme pe zona de TVA, pe impozitul pe venit și impozitul pe profit. Scopul este acela de a alinia la cele mai bune practici europene, dar și de a elimina regimuri din acestea fiscale multiple și cu costuri administrative mari. Ministerul Finanțelor este într-un proces serios de analiză și de reformare spre sectorul finanțelor publice, pe sectorul fiscal.

Rep: Ați lucrat și în sectorul privat din România și în sectorul public, ați fost și la fond monetar. O întrebare legată de politica din România. Credeți că e potrivit un premier tehnocrat, s-ar potrivi un premier tehnocrat?

Anca Dragu: Din funcția de guvernator al Băncii Republicii Moldova, mă rog să mă înțelegeți că nu pot să fac niciun fel de comentariu legat de politica din România.

Rep: Potrivin rapoartelor BNM, intermedierea financiară a crescut de la 20% la 30%, dacă nu mă înșel și întrebarea mea era cui dau credite de băncile, că economia e destul de mică.

Anca Dragu: IMM-urile sunt, au pondere mult mai mare decât în România și decât media europene, de exemplu. Peste 90% din economie reprezintă IMM-urile.

Pe sectoare de activitate, pe primul loc este sectorul comerț. Aici a fost o luptă pentru locul întâi între real estate și comerț, între imobiliare și comerț. Vedem în ultima perioadă că imobiliarele au redus semnificativ ritmul de creștere.

Prețurile au ajuns la un nivel destul de sus. Vedeam așa un platou pe care s-a așezat. Deci, comerț, real estate, agricultura vine destul de bine. Apoi sunt programe guvernamentale. Este o entitate publică, ODA- Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului.

Este o organizație similară FNGCMM din România și aici sunt proiecte de susținere a creditului către IMM-uri. De asemenea, mai este acest plan de creștere, așa cum țările membre au PNRR.

Un concept similar, combinație de reforme și investiții, iar valoarea planului de creștere este de 11% din PIB, tot pentru 3 ani. Și care include și o componentă de sprijin financiar pentru IMM-uri. Dar odată ce am văzut scăderea costurilor de finanțare în 2024-2025, asta s-a simțit imediat în creșterea cererii și cererii bancabile pentru sectorul bancar.

Rep: Folosește AI la prognoze macro, de pildă?

Anca Dragu: Noi avem, interesant, un instrument intern dezvoltat, se cheamă MihAI. Este un nou coleg, care a învățat toate reglementările noastre și știe corespondența cu băncile.

Mihai ne ajută să în reglementare și în corespondența cu băncile să utilizăm toate informațiile.

Este colegul nostru inteligent.

Rep: Dar pe prognoza de inflație de pildă?

Anca Dragu Pe prognoză avem modelul care se lucrează. Începem anul acesta să facem și o evaluare a modelului. Sper să avem vreo doi ani în care să venim cu îmbunătățiri. Modelele astea nu sunt atât de dinamice oriunde în lume. Le trebuie o perioadă de timp ca să se testeze.

Și apoi, cu cât economia este mai la început trebuie să lucrezi la calitatea datelor. Asta este cea mai mare provocare.